

Vlooien bestrijden

Alles wat je moet weten over vlooien

Welkom dierenvriend,

Vlooien staan bekend als één van de meest vervelende en hardnekkige soorten ongedierte. Een vlooiënplaag bestrijden kan soms wel weken tot maanden duren. Naast dat een vlooiënbeet jouw kat pijn doet, geeft het jouw dier vooral veel jeuk. Hoe bestrijd je vlooiën effectief en wat zijn de gevaren van een vlooiënbeet?

Wie zijn wij?

VoorMijnDier is de webshop van meer dan 250 dierenartsenpraktijken in Nederland. Op deze webshop kun je alles vinden voor de gezondheid van jouw kat: veilige, verantwoorde producten én advies van dierenartsen en -assistenten.

Wat weet je na het lezen van dit e-book?

- Wat vlooiën zijn
- Hoe je ze kunt herkennen
- Hoe jouw kat besmet kan raken
- Wat de risico's zijn van een vlooiënbeet
- Hoe een vlooiënplaag ontstaat
- Hoe je een vlooiënbesmetting bestrijdt
- Hoe je jouw kat beschermt tegen vlooiën

Ook vind je onderaan dit e-book een lijst met fabels over vlooiën, toegelicht door de dierenarts.

Even voorstellen

Dit e-book is gecontroleerd op juistheid door:

Dierenarts Jean-Louis Koebrugge
Dierenartsen Midden Brabant

“Mijn naam is Jean Louis Koebrugge en ik ben alweer ruim 20 jaar werkzaam bij Dierenartsen Midden Brabant. Wij zijn een groepspraktijk en werken met volledig gedifferentieerde dierenartsen. Zo hebben we kippen, paarden, koeien, geiten, varkens en gezelschapsdierendokters. Ik behandel alleen nog maar honden, katten en konijnen. Heel af en toe krijg we een “vreemde vogel” over de vloer, ook omdat we de Beekse Bergen als buurman hebben. Momenteel ben ik mijzelf aan het bekwamen in laparoscopische operaties. Mijn speciale interesse ligt bij tandheelkunde en konijnen. In mijn vrije tijd zing ik in een mannenkoor en dans ik 1 x per week. Voor mijn conditie doe ik aan roeien en loop ik hard.”

Inhoudsopgave

Wat zijn vlooien?	3
Soorten	
Cyclus van de vlo	
De risico's van een vlooienbeet	4
Vlooiënallergie	
Kattenkrabziekte	
Lintworm	
Bloedarmoede	
Hoe raakt mijn kat besmet?	5
Hoe weet ik of mijn kat vlooien heeft?	5
Een vlooienplaag?	5
Hoe bestrijd ik vlooien effectief?	6
Vlooien op het dier	
Spot-on / druppels in de nek	
Vlooiënband	
Tabletten	
Poeder en sprays	
Vlooiënshampoo	
Vlooien in huis	
Stofzuigen	
Omgevingspray	
Wassen	
Fabels over vlooien	8

Wat zijn vlooien?

Vlooien zijn kleine zwarte of roodbruine insecten met krachtige achterpoten waarmee ze tot één meter ver of hoog kunnen springen. De vlooien die voorkomen in Nederland zijn één tot drie millimeter groot. Ondanks dat vlooien tot de vleugelachtige insecten behoren, hebben ze geen vleugels.

Een vlo leeft niet op de kat, maar zoekt de huid van de kat op om bloed te zuigen. Een vlooiënbeet kan pijnlijk zijn, maar veroorzaakt vooral veel jeuk. Dit komt omdat een vlo een beetje speeksel in de beet achterlaat om te zorgen dat het bloed niet stolt. Dit speeksel zorgt voor irritatie en dit veroorzaakt de jeuk bij de kat.

Soorten

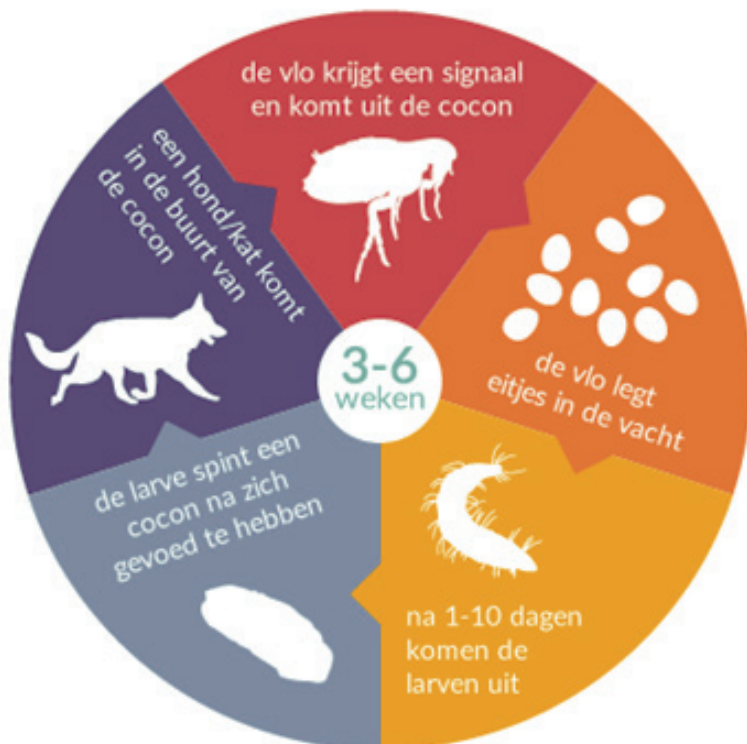
In Nederland komen er ongeveer 50 verschillende soorten voor. Op onze honden en katten zien we twee soorten: de kattenvlo (*Ctenocephalides felis*) en de hondenvlo (*Ctenocephalides canis*). De kattenvlo komt veruit het meeste voor en kan worden gezien bij katten, honden, konijnen, fretten én mensen.

Cyclus van de vlo

Een vlo kan zich binnen drie tot zes weken vermenigvuldigen. In ideale omstandigheden duurt de gehele cyclus zelfs maar twee tot drie weken. Eén vlo kan dus zeer snel uitgroeien tot een vlooiënplaag. Hoe ziet de cyclus van de vlo eruit?

Een vlo bijt zich vast in de vacht van bijvoorbeeld een kat en legt daar enkele tientallen eitjes. Deze eitjes vallen van het dier af op de grond. Na twee tot tien dagen komen er larven uit de eitjes. Deze larven zijn maar een paar millimeter lang en zo dun als een haar. De larven zoeken een plekje waar ze zich prettig voelen, bijvoorbeeld in de kieren van een houten vloer, in de ruimte onder een plint of in een dikke vloerbedekking. De larven eten huidschilfers, andere larven en uitwerpselen van volwassen vlooien.

De larven vervellen twee keer en daarna spinnen ze een cocon waarin ze zich ontwikkelen tot jonge vlo. Ze kunnen maandenlang in de cocon verblijven. Ze komen uit de cocon zodra ze een signaal krijgen. Dit kan een trilling zijn, een verandering van licht, een stijging van het koolstofdioxidegehalte of een temperatuursverhoging. Binnen een paar seconden komen ze uit hun cocon en gaan ze op zoek naar een dier (of mens) om zich vast te bijten en zich te voeden. En zo begint de cyclus opnieuw.

Risico's van een vlooiënbeet

Naast dat een beet van een vlo pijnlijk is, veel jeuk geeft en er wondjes ontstaan door het krabben, liggen er ook andere gevaren op de loer.

Vlooiënallergie

Sommige katten zijn erg gevoelig voor het speeksel dat een vlo achterlaat tijdens een beet. Na een aantal beten wordt een bepaalde grens overschreden waardoor er een allergische reactie wordt veroorzaakt. Dit levert katten enorm veel jeuk op. Deze jeuk kan zo erg worden dat sommige katten hun vacht en huid helemaal kapot bijten en/of krabben. Wanneer een kat regelmatig door een vlo wordt gebeten (lees: een beet per week) kan hij of zij een vlooiënallergie ontwikkelen.

Lintworm

Vlooiën kunnen lintwormeitjes bij zich dragen en deze overbrengen op jouw kat. Hoe? Als jouw kat tijdens het bijten in zijn vacht een vlo te pakken krijgt en deze per ongeluk inslikt. In de maag wordt de vlo verteerd, maar de lintwormeitjes niet. De wormeitjes reizen vervolgens af naar de darmen waar ze kunnen uitgroeien tot volwassen lintwormen.

Het is daarom ook **belangrijk** om je kat te ontwormen wanneer hij/zij vlooiën heeft. Behandel je kat liever niet tegelijkertijd met een vlooiënmiddel en ontwormmiddel. Het lichaam wordt anders teveel belast wat niet nodig is. Dien eerst het vlooiënmiddel toe en een paar dagen later het ontwormmiddel.

Kattenkrabziekte

Een kat kan besmet raken met de Bartonella bacterie. Deze bacterie kan overgebracht worden via vlooiënpoepjes. Een kat krijgt deze bacterie binnen door zichzelf te poetsen. De meeste katten worden zelf niet ziek van de kattenkrabziekte, maar kunnen de ziekte wel overbrengen door kinderen en mensen. Kinderen en mensen kunnen besmet raken door een krab of een beet van een besmette kat. De ziekte gaat vaak vanzelf weer over echter kan het maanden duren voordat volledig herstel is bereikt. Symptomen kunnen zijn koorts, pukkeltjes op de infectieplaats en vergrote lymfeklieren met abcesvorming. Mensen met een verminderde weerstand kunnen ook elders in het lichaam last krijgen van de bacterie zoals leverontsteking, ontsteking van de hartkleppen en oogontsteking.

Bloedarmoede

Wanneer een kitten last heeft van vlooiën kan dit erg gevaarlijk zijn en zelfs leiden tot bloedarmoede. Een vlo kan namelijk tot 50 eitjes per dag produceren, en dit wel 50 tot 100 dagen lang. Deze vlooiën willen allemaal bloed drinken. De besmetting van een kitten kan daarom al snel leiden tot een dagelijks verlies van 10% van het totale bloedvolume. Voorkom een vlooiënbesmetting en behandel je kitten preventief tegen vlooiën (zie ook het hoofdstuk: Vlooiën effectief bestrijden).

Heeft je kitten toch vlooiën? Behandel je kitten zo snel mogelijk met een geschikt vlooiënmiddel (vraag je dierenarts om advies) en bestrijdt vlooiën uit de omgeving.

Hoe raakt mijn kat besmet?

Vlooien springen zelden over van het ene dier naar het andere dier, zoals vaak wel wordt gedacht. Katten raken vrijwel altijd besmet via de omgeving. Dit kan eigenlijk overal zijn waar een dier met vlooien heeft rondgelopen. Besmette dieren laten namelijk vlooieneitjes achter op plekken waar ze zijn geweest. Jijzelf kan deze vlooieneitjes ook meenemen via kleding en schoenen en je dier besmetten zonder dit door te hebben.

Hoe weet ik of mijn kat vlooien heeft?

Een kat met vlooien heeft veel last van jeuk. Zo krabt de kat veel en kan hij/zij in de vacht gaan bijten.

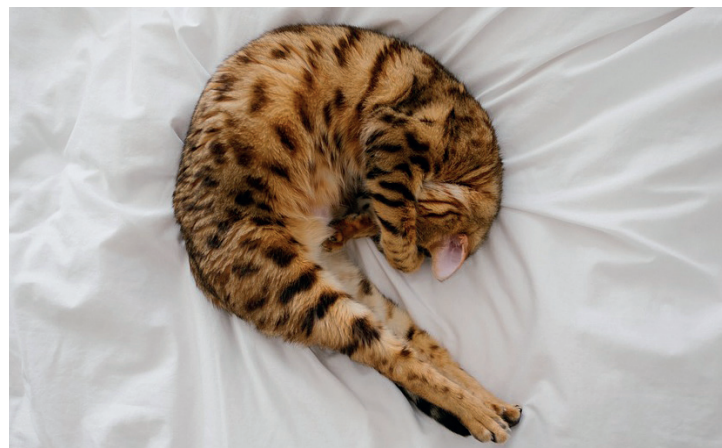
Om te controleren of je kat vlooien heeft, kun je jouw dier kammen met een vlooienkam. Met deze kam kun je vlooien uit de vacht kammen. Meestal vind je echter niet de vlo, maar juist de uitwerpselen: zwarte korreltjes. Als deze korreltjes op een natte tissue roestbruin kleuren, weet je zeker dat dit vlooienuitwerpselen zijn.

Kom je geen vlooien tegen, maar krabt jouw kat wel veel? Raadpleeg dan jouw dierenarts.

Een vlooienplaag?!

Een vlooienplaag kan ontstaan als de omstandigheden voor de vlo optimaal zijn, waardoor veel larven zich kunnen ontwikkelen tot volwassen vlooien. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren tijdens een vakantie of verhuizing. Er wordt een tijdje niet gestofzuigd en de luchtvochtigheid en temperatuur blijven gelijk. Zo hebben de larven de kans zich ongestoord te ontwikkelen tot jonge vlo. Het enige wat een verpoppte vlo hierna nog nodig heeft is een signaal om uit de cocon te komen zoals warmte of trillingen. Zodra de (nieuwe) bewoners het huis weer betreden, komen deze jonge vlooien tegelijk uit hun cocon om op zoek te gaan

naar een dier of mens om zich te voeden. Dit wordt een vlooienplaag genoemd.

Hoe bestrijd ik vlooien effectief?

Bij het bestrijden van vlooien is het belangrijk om niet alleen de kat, maar ook de omgeving te behandelen. 95% van de vlooien zitten namelijk in de omgeving en maar 5% op het dier zelf.

Kies altijd voor een vlooienmiddel dat een vlo in al zijn levensstadia (ei, larf, pop, vlo) kan bestrijden. Tot 10% van een vlooienbesmetting bestaat namelijk uit volwassen vlooien en meer dan 90% uit eieren, larven en poppen. Alleen de bestrijding van de volwassen vlo is dus niet voldoende om de cyclus te verbreken en de plaag te bestrijden.

Let op:

- Gebruik geen middelen die voor honden bedoeld zijn op je kat. Sommige stoffen die niet schadelijk zijn voor de hond, zijn giftig voor een kat. Bovendien is de dosering van deze middelen anders voor katten dan voor honden.
- Als je dier veel last heeft van vlooien, kan het verleidelijk zijn om meer van het middel te gebruiken dan op de verpakking staat. Maar dit kan zeer schadelijk zijn voor de kat en maakt het middel niet effectiever. Doe dit dus niet!

Vlooien op het dier

Vlooienbestrijdingsmiddelen zijn er in allerlei soorten en maten. Welk middel geschikt is voor jouw kat, is afhankelijk van de situatie en je voorkeuren. Raadpleeg je dierenartsenpraktijk voor advies.

Spot-on / druppels in de nek

De zogenaamde spot-on producten komen in de vorm van een pipetje, waarmee je het middel zelf in de nek van de kat druppelt. De werkzame stoffen worden opgenomen door de huid en verspreiden zich via de huidolie die de kat uitscheidt. Spot-ons zijn effectief bij volwassen vlooien en vaak ook bij eitjes en larven. Dit is per merk en product verschillend. Een spot-on is meestal een maand werkzaam. Om jouw kat te beschermen tegen een vlooienbesmetting, dient deze behandeling maandelijks herhaald te worden.

Vlooienband

Een vlooienband is ideaal als je jouw kat langdurig wil beschermen tegen vlooien. Vlooienbanden kunnen je dier tot wel acht maanden beschermen tegen vlooien, en soms ook tegen teken en andere parasieten. De werkzame stof in de halsband verspreidt zich via de huidolie van de kat. De meeste vlooienbanden hebben een breukmechanisme. Dit betekent dat als je kat ergens aan blijft hangen met zijn halsband, de vlooienband automatisch breekt zodat je dier niet vast komt te zitten.

Tabletten

Anti-vlo tabletten zorgen ervoor dat de werkzame stof via het spijsverteringskanaal in het bloed van de kat terecht komt. Wanneer een vlo de kat bijt, krijgt deze vlo het gif binnen. De eitjes die een vlo dan legt, kunnen niet meer uitkomen. Deze tabletten dienen vaak maandelijks gegeven te worden, echter verschilt dit per middel.

Poeder en sprays

Er zijn ook poeders en sprays die je op het lijf van de kat kunt gebruiken om vlooien te bestrijden. De werkzaamheid verschilt per middel. Lees goed de bijsluiter wanneer je voor een poeder of spray kiest.

Vlooienshampoo

Vlooienshampoo heeft een kortdurende werking en is vooral geschikt om in eerste instantie de vlooien van de kat af te krijgen. Een shampoo kan soms worden gebruikt als een aanvullend middel op verdere behandeling tegen vlooien, maar alleen onder strikt toezicht van een dierenarts. Het zomaar combineren van vlooienbehandelingen kan je kat ernstig ziek maken.

Maar liefst 95% van de vlooienpopulatie bevindt zich in de omgeving van het dier en slechts 5% op het dier zelf.

Vlooien in huis

Maar liefst 95% van de vlooienpopulatie bevindt zich in de omgeving van het dier en slechts 5% op het dier zelf. Het is dus belangrijk om de omgeving ook vlovrij te maken. Maar hoe doe je dit?

Stofzuigen

Stofzuig grondig. Haal meubels en eventuele prullaria aan de kant en stofzuig elke hoek grondig. Vooral de plekken waar jouw kat graag ligt. Vergeet ook niet je auto grondig te stofzuigen. Verwijder na het stofzuigen direct de zak uit de stofzuiger en plak deze goed dicht voordat je hem weggooit.

Omgevingspray

Naast stofzuigen is het belangrijk dat je de omgeving behandelt met een omgevingspray. Breng de omgevingspray aan op plekken waar stofzuigen lastig is/onvoldoende effect heeft. Denk aan hoeken, kieren, plinten, kleedjes, tapijt en in de auto. Het kan nodig zijn om de behandeling meerdere keren te herhalen. Volg hiervoor de bijsluiter van het desbetreffende product.

Wassen

Was alle spullen die wasbaar zijn op 60 graden. Denk bijvoorbeeld aan mandjes, dekens, kussens en gordijnen.

Heb jij andere dieren? Behandel dan al je dieren tegelijkertijd (hond, kat, fretten, konijnen en knaagdieren) met een vlooienmiddel.

Fabels over vlooien

Vlooien zijn erg vervelende parasieten en vormen al zeer lang een ongemak voor gezinnen met dieren. Niet gek dat er een hoop fabels rondom deze parasieten bestaan. De dierenarts zal een aantal van deze fabels ontkrachten en toelichten.

1. Vlooien zijn er alleen in de zomer

Helaas komen vlooien het hele jaar voor in Nederland. In de zomer is het buiten lekker warm en in de winter genieten de vlooien van onze verwarmde huizen. Het is dan ook raadzaam om je dier het gehele jaar preventief te behandelen tegen vlooien.

2. Vlooien zijn resistent geworden

Gelukkig is dit niet zo! Een klein deel van de vlooien is resistent geworden tegen bepaalde werkzame stoffen in vlooienmiddelen. Daarom worden vlooienmiddelen continue doorontwikkeld en worden er steeds nieuwe werkzame stoffen gebruikt.

3. Vlooien zitten alleen op dieren

Slechts 5-10% van de vlooien zitten op je huisdier, de rest bevindt zich in de omgeving. Zo zitten vlooien graag tussen kieren en naden en in de donkere hoekjes van je huis.

Als je dier besmet is met vlooien is het dus belangrijk dat je óók de omgeving vlovrij maakt door goed te stofzuigen en gebruik te maken van een omgevingspray.

4. Mijn dier komt niet buiten en kan dus ook geen vlooien krijgen

Ook als je dier niet buiten komt, kan hij/zij vlooien krijgen. Via jouw kleding en schoenzolen kun je namelijk vlooieneitjes mee naar binnen nemen en zo je dier besmetten.

5. Alle vlooienproducten zijn hetzelfde

Er zijn meerdere werkzame stoffen tegen vlooien. Hierdoor verschillen de vlooienproducten van elkaar. Het ene middel doodt alleen vlooien, het ander ook de larven. Er zijn middelen die vlooien onvruchtbaar maken en weer anderen die de vlooien juist verlammen, waardoor ze niet kunnen bewegen en voortplanten. Het is dus niet waar dat alle vlooienproducten hetzelfde zijn.

6. Een hond of kat met vlooien heeft ook wormen

Vlooien kunnen honden en katten besmetten met lintworm, maar dit kunnen alleen besmette vlooien doen. Een kat met vlooien heeft dus niet altijd wormen. Omdat een lintwormbesmetting de eerste tijd onzichtbaar kan zijn, is het wel raadzaam om je dier te ontwormen zodat een eventuele wormenbesmetting niet uit de hand kan lopen.

7. Een vlooiënplaag heb je met een paar weken onder controle

Helaas is dit niet altijd waar. Het gevecht met een vlooiënplaag kan tot wel 8 maanden duren! Dit komt doordat de eitjes en poppen in de omgeving lang kunnen overleven. Het blijven behandelen van je dier en je huis is de enige oplossing om een vlooiënplaag te stoppen.

8. Alternatieve middelen werken net zo goed als chemische middelen

Er zijn veel mensen die voor hun dier liever geen 'chemisch' pipetje of pilletje gebruiken. Zij zweren vaak bij knoflook, karnemelk of lavendelolie.

Er zijn geen wetenschappelijke bewijzen dat deze middelen ook daadwerkelijk werken. Vermoedelijk hebben ze wel een parasiet werende werking, maar deze werking is onvoldoende als je kat al vlooiën heeft.

In grote hoeveelheden kan knoflook zelfs giftig zijn voor honden en katten.

VOORMIJN **DIER**

Direct aan de slag!

Op voormijndier.nl kun je alles vinden voor een effectieve vlooienbestrijding. Zo vind je op VoorMijnDier:

- Anti-vlo spot-on's
- Omgevingssprays
- Vlooienbanden
- Vlooien tabletten, spray's en poeders
- Vlooienkammen
- Vlooienshampoo's

Wil je nog meer lezen? Op onze website vind je nog veel meer informatie over de gezond en verzorging van jouw dier. Onze dierenartsen en -assistenten geven jou graag advies!

www.voormijndier.nl